

Høring – behandling av innspill til Kommuneplanens samfunnsdel 2022-2034 for Tjeldsund

Innhold

Levekårsutvalget 31.01.22	2
Planutvalget 03.02.22.....	3
Ungdomsrådet 28.02.22.....	3
Rådet for funksjonshemmede 14.02.22	3
Eldrerådet 14.02.22	3
Kongsvik kommunedelsutvalg 27.01.22	4
Grov/Sandstrand kommunedelsutvalg	4
Ramsund kommunedelsutvalg	4
Skånland kommunedelsutvalg	5
Forsvarsbygg 20.12.2021.....	5
Avinor AS 22.12.2021	5
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) 24.12.21	5
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) 14.01.22	5
Mattilsynet 18.01.22	6
Direktoratet for mineralforvaltning 21.01.22	6
Statens vegvesen 24.01.22.....	7
Statsforvalteren i Troms og Finnmark 25.01.22	7
Folkeaksjonen for fremtidsrettet havbruk i Sør-Troms 25.01.22.....	13
Ulf H. Nilsen 25.01.22.....	13
Norges brannskole 27.01.22.....	14
Troms og Finnmark fylkeskommune 27.01.22	15
Sametinget 26.02.22	17
Hinnøysiden tverrpolitiske liste 27.01.22.....	18
Midtre Hålogaland friluftsråd 27.01.22.....	19
Per M. Sandengen 27.01.22	20
Kongsvik pensjonistforening 27.01.22	21
Tjeldsund Jeger og Fiskeforening 28.01.22	22
Hinnøy og omegn sameforening (IBSS) 31.01.22	24
Grov Skole 1.-2.klasse (22.02.22)	25

Det er totalt kommet inn 20 innspill/merknader, i tillegg til de fra råd og utvalg. Planforslaget på kommuneplanens samfunnsdel har vært til orientering og behandling i kommunens politiske råd og utvalg.

I dette dokumentet er flere av innspillene i form av forkortede versjoner, alle innspill slik de er tilsendt vil legges ved i denne saken.

Levekårsutvalget 31.01.22

LKU- 05/22 Vedtak:

- Side 2 "Leve hele Livet", Hovedfokus på medvirkning i det videre arbeidet
- Side 5 I tillegg til de arbeidsplassene som er nevnt opp ønsker Levekårsutvalget at Havbruk, Industrisatsing og øvrige private næringsaktører tas med.
- Side 7 Under strategi ønskes "og da primært i sitt nærmiljø" føyd til etter Tilrettelegge for boligløsninger for yngre, eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Side 7 Under strategi Tjeldsund gir kvalitative og gode tjenester i barnehager og skoler ønskes følgende tillegg: "Fokus på å beholde dagens struktur på barnehager og skoler"
- Side 9 Under mål endre "Kommunesentret Evenskjer er et attraktivt regionalt handels- og servicesenter" til Kommunesentret Evenskjer er et attraktivt lokalt handels og servicesenter Setningen "Legge til rette for felles arena for idrett, kultur og næring" flyttes under Mål: Tjeldsund gode nærmiljø som er tilgjengelig for alle.
- Side 10 Etablering av felles møtested for ungdom må ikke gå på bekostning av allerede etablerte tilbud og nyetableringer rundt i kommunen
- Side 13 Arealstrategi: Vurdere å bruke "Bebyggelsesområde" istedenfor bolig- og byggeområder Legge til rette for nye boformer ... primært i nærmiljøet

Behandling:

Punkt 1: Tas til orientering. Det understrekes med tillagt setning om medvirkning under «Leve hele livet» på side 2.

Punkt 2: På side 5 under «Utviklingstrekk og mulighetsbilde» og videre under «Hva skjer i regionen?», beskrives den regionale utviklingstrenden. For å få inn den lokale settingen i dette er setningen omformet til følgende: «..... *Dette sett i sammenheng med den utviklingen lokalt næringsliv er inne i, stiller store forventinger til kommunen som må tilrettelegge for boliger, næringsarealer, gode kommunale tjenester osv.....*»

Punkt 3: strategipunkt nr. 3 har fått følgende tilføyning (uthevet i kursiv): «Tilrettelegging for boligløsninger for yngre, eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne, *og da primært i sitt nærmiljø hvis ønskelig.*»

Punkt 4: Forslag til tilleggspunkt behandles politisk ved behandling av samfunnsdelen

Punkt 5: Strategipunktet er flyttet til «Tjeldsund skal ha gode nærmiljø som er tilgjengelig for alle»

Punkt 6: Tas til orientering

Punkt 7: Tas til orientering

Planutvalget 03.02.22

PLU- 04/22 Vedtak:

1. Det vises til vedlagt kommuneplanens samfunnsdel for Tjeldsund kommune 2022-2034, med tilhørende vedlegg.
2. Kommuneplanens samfunnsdel for Tjeldsund 2022-2034 tas til orientering.

Ungdomsrådet 28.02.22

Møte ble avholdt 28.mars, men vedtaket er ikke sluttbehandlet.

Behandling: Vedtak fra ungdomsrådet vil ettersendes når denne er klar, og må tas til politisk vurdering når samfunnsdelen behandles.

Rådet for funksjonshemmede 14.02.22

RFF- 02/22 Vedtak:

1. Det vises til vedlagt kommuneplanens samfunnsdel for Tjeldsund kommune 2022-2034, med tilhørende vedlegg.
2. Kommuneplanens samfunnsdel for Tjeldsund 2022-2034 tas til orientering.

Eldrerådet 14.02.22

Vedtak i eldrerådet 14.02.2022, sak 3/22

Innspill fra eldrerådet til kommuneplanens samfunnsdel

- Bærekraftig utvikling av Tjeldsund, side 7:
Mål: «Tjeldsund har en variert boligsammensetning tilpasset ulike livsfaser». Her ønskes et tillegg i pkt 3: Tilrettelegging for boligløsninger for yngre, eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne, og da primært i sitt nærmiljø.
- Næring og kompetanse s 9:
Mål: «Kommunesenteret Evenskjer er et attraktivt regionalt handels- og servicesenter». Regionalt her må byttes ut med lokalt. Videre så står det i pkt 5 «Legge til rette for felles arena for idrett, kultur og næring». Dette punktet strykes og det defineres et nytt Mål «Tjeldsund har gode nærmiljø som er tilgjengelig for alle» der strategien «Legge til rette for felles arena for idrett, kultur og næring» kommer inn.

- Trygt og godt å bo og leve i Tjeldsund, side 10:

Mål: «Tjeldsund har sosiale møteplasser». Der overskrifta er Eldre erstattes ordet «ungdom» med ordet eldre.

Følgende strategi legges til de to som allerede er nevnt: Gjennom samarbeid mellom Frivillighetssentralen og frivillige lag og foreninger etableres et system som kan bistå eldre som trenger hjelp til daglige gjøremål.

- Trygt og godt å bo og leve i Tjeldsund, side 11:

Mål: Leve hele livet

Følgende strategi legges til de fire som er nevnt: Legge til rette for eldres medvirkning

- Eldrerådet støtter høringsinnspillet til Per Sandengen og vil at dette tas inn i Kommuneplanens samfunnsdel 2022 - 2034

Behandling:

Første punkt: Tillegg til punkt 3 er lagt til. Lyder følgende: «Tilrettelegging for boligløsninger for yngre, eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne, og da primært i sitt nærmiljø hvis ønskelig.»

Andre punkt: «regionalt» til «lokalt» behandles politisk ved behandlingen av samfunnsdelen. Strategipunktet er strøket fra målet «Kommunesenteret Evenskjer er et attraktivt regionalt handels- og servicesenter». Strategipunktet er flyttet til målet «Tjeldsund skal ha gode nærmiljø som er tilgjengelig for alle».

Tredje punkt: ordet «eldre» erstatter ordet «ungdom», under overskriften *Eldre*. Forslag til nytt strategipunkt behandles politisk ved behandling av samfunnsdelen.

Fjerde punkt: Nytt strategipunkt under målet Leve hele livet. Følgende formulering «*Legge til rette for eldres medvirkning*»

Femte punkt: tas til orientering

Kongsvik kommunedelsutvalg 27.01.22

KUKO – 1/22: Høring kommuneplanens samfunnsdel 2022-2034

KUKO – 1/22 Vedtak:

Kommunedelsutvalget Kongsvik stiller seg positiv til Kommuneplanens samfunnsdel 2022-2034 – med arealstrategi for Tjeldsund kommune, og ser dette som et godt styringsdokument for perioden.

Grov/Sandstrand kommunedelsutvalg

Ikke mottatt innspill per 8.mars

Ramsund kommunedelsutvalg

Ikke mottatt innspill per 8.mars

Skånland kommunedelsutvalg

Ikke mottatt innspill per 8.mars

Forsvarsbygg 20.12.2021

Forsvarsbygg har ingen merknader til samfunnsdelen utover de innspill de ga i brev av 24.11.2020 til kommunal planstrategi. De ønsker en tidlig dialog med Tjeldsund kommune når arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel starter opp.

Behandling: tas til orientering. Tjeldsund kommune vil innlede tidlig dialog med Forsvarsbygg i arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel.

Avinor AS 22.12.2021

Avinor har ingen merknader.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) 24.12.21

Automatisk tilbakemelding. Statsforvalteren følger opp at hensynet til samfunnssikkerhet er ivarettatt i plansaker.

Behandling: tas til orientering.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) 14.01.22

Tjeldsund kommune legger FNs 17 bærekraftsmål til grunn for arbeidet med planen. NVE synes det er positivt at kommunen integrerer og gjør FNs bærekraftsmål som en viktig del av planen. Det er også positivt at den langsiktige arealstrategien er koblet til målene i samfunnsdelen, og gjennom denne vises hvordan fremtidig arealbruk skal bidra til at målene i kommuneplanens samfunnsdel nås.

NVE forventer at kommunen går gjennom sine tettsteder og utbyggingsområder, og analyserer hvilke områder som er sårbare for videre utbygging/fortetting knyttet til skred-, flom- og overvannsutfordringer. Områder der man har bygd seg inn i flomutfordringer (eller områder der man er i ferd med å gjøre dette) er viktig å identifisere. ROS-analysen, jf. pbl §4-3, må brukes til å styre arealbruken og ivareta samfunnssikkerheten i arealplanleggingen.

Vi anbefaler kommunen gjennom overordnet planarbeid å styrke kommunens evne til å tåle klimaendringene ved å prioritere arbeid med sikring mot skred/ kvikkleire i utsatte områder, åpne bekkeløp og å bevare myr og andre områder som tåler å ta imot vann og fukt

NVE anbefaler at kommunen legger vekt på helhetlig forvaltning i nedbørfelt, vurderer behovet for overordna overvannsplaner og planlegger den kommunale utviklingen, slik at man unngår å bygge seg inn i nye utfordringer knyttet til overvann, skred og flom. Videre mener vi at

overvannshåndtering bør i størst mulig grad skje lokalt og helst i form av åpne, naturbasert løsninger i tråd med de Statlige planretningslinjene for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning og etter den såkalte tretrinnsmodellen.

Behandling: tas til orientering. Det vil gjennomføres nødvendige utredninger, herunder ROS-analyse, i arbeidet med ny arealdel for kommunen. Videre vil overnevnte hensyn tas med i kommunens planlegging og arealforvaltning.

Mattilsynet 18.01.22

Forkortet versjon, se vedlegg for innspillet fulle lengde.

Mattilsynet ser det som positivt at dere legger FNs bærekraftsmål til grunn når dere utarbeider forslaget om kommuneplanens samfunnsdel.

Mattilsynet mener forslaget til Kommuneplanens samfunnsdel 2022 – 2034 er noe overordnet og at blant annet punktet om vann og avløp bør utdypes mer.

Momenter som bør tas med i samfunnsdeler er:

- At det bør settes mål om at alle innbyggere er knyttet til helsemessig trygt og forsyningsmessig sikkert drikkevann.
- Ved etablering av nye bolig- eller hyttefelt, industriområder eller ved fortetting innenfor eksisterende bebyggelsesområder, må det vurderes muligheten for å knytte disse til eksisterende vannforsyningsystemer i nærheten eller om nødvendig til nytt fellesanlegg, slik at man oppnår hygienisk tilfredsstillende, hensiktsmessige og kostnads- og driftseffektive enheter.
- Kommunens planer for oppgradering og fornying av vannledningsnettet.
- Mål for etablering av reservevannforsyning, krisevannforsyning og nødvannforsyning (sikkerhet og beredskap). Dette kan innebære samarbeid med andre vannverk og kommuner.
- Vurdere effekter av klimaendringer i vannforsyningen.

Behandling: Samfunnsdelen skal være overordnet. Kommunen er videre forpliktet i henhold til drikkevannsforskriften; dette trenger derfor ikke presiseres i samfunnsplanen. Innspillet behandles politisk ved behandling av samfunnsplanen.

Direktoratet for mineralforvaltning 21.01.22

Forkortet versjon, se vedlegg for innspillet fulle lengde.

Siden arealdelen senere skal konkretisere strategier som fastsettes i samfunnsdelen, anbefaler DMF at samfunnsdelen gjør rede for hensynet til mineralressurser i videre planlegging. Ifølge DMF sitt uttaksregister er det to uttak i drift i Tjeldsund kommune: Renså og Straumsneset, som begge driver uttak av byggeråstoff. Norges geologiske undersøkelse (NGU) har vurdert at kalkforekomstene Fjellalsheia og Sandstrand er av nasjonal betydning.

Med bakgrunn i de viktige kalkforekomstene i Tjeldsund kommune, ber DMF om at kommunen vurderer om temaet mineralressurser tas inn i overordnede føringer i samfunnsdelen til kommuneplanen. Kommunen bør vurdere en strategi som sikrer at kalkforekomstene ikke blir

nedbygget. Slik vil grunnlaget for videre behandling av mineralske ressurser og områder for råstoffutvinning være vurdert før revisjon av arealdelen til kommuneplanen.

Behandling: tas til orientering. Tema tilknyttet mineralressurser behandles politisk ved behandling av samfunnsdelen.

Statens vegvesen 24.01.22

Forkortet versjon, se vedlegg for innspillets fulle lengde.

Vi registrerer at våre innspill om at «Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging» (SBAT) og om trafikksikkerhet, er innarbeidet i planprogrammet – det er bra.

Etter vår vurdering har Tjeldsund kommune utarbeidet et godt forslag til kommuneplanens samfunnsdel 2022-2034. Plandokumentene synliggjør utfordringer og forutsetninger i kommunen, fastsetter mål og angir strategier for å nå målene. Planen vil gi et godt grunnlag for annen planlegging i kommunen.

Ut fra de forutsetninger som ligger til grunn i Tjeldsund kommune, har vi forståelse for ønsket om å styrke kommunens bygdesamfunn. For å unngå et betydelig økt transportbehov er det imidlertid viktig at tilbud om barnehage, skole, dagligvarehandel og drivstoff opprettholdes i bygdene.

Kommunens bolig- og næringsstruktur medfører at en stor del av transportbehovet må dekkes ved bruk av privatbil. Vi forutsetter at trafikksikkerhet og vegenes framkommelighet blir tillagt stor vekt når nye tiltak skal planlegges og gjennomføres.

Tjeldsund kommunen må være bevisst i forhold til hvilke områder som tilrettelegges for spredt bebyggelse. Statens vegvesen ønsker ikke ny randbebyggelse langs E10, og ber om at også de mest trafikkerte fylkesvegene skjermes mot ny randbebyggelse. Eventuell spredt bebyggelse langs de mest trafikkerte vegene kan vurderes der tilknytning til hovedvegen skjer via allerede etablert kommunal- eller privat veg, der gang- og sykkelveg og busslommer med tilkomst er etablert og avstanden til hovedvegen er så stor at miljøulempene blir minimale.

Vi ber også om at sikker skoleveg og trafikksikkerhet i større grad vektlegges ved dispensasjonsbehandling av spredt boligbebyggelse og andre tiltak i kommunens LNFR områder.

Behandling: tas til orientering.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark 25.01.22

Noe forkortet versjon, se vedlegg for innspillets fulle lengde

Vi ønsker å berømme kommunen for et godt gjennomarbeidet dokument. Det er god kobling mot FN's bærekraftsmål med en bærekraftsanalyse, samtidig som dere viser til eksisterende kunnskapsgrunnlag som ligger til grunn for planarbeidet, det er bra.

Overordnet innspill

Innspill til prosess- medvirkning:

Vi vil berømme dere for god medvirkning både internt og eksternt i kommunen, herunder ulike befolkningsgrupper, lag og foreninger. Det er ekstra fint at det er laget en egen medvirkningsrapport som oppsummerer funn fra medvirkningsrundene. På denne måten viser man at medvirkningen har fått stor betydning for planarbeidet. Det er viktig at dette grunnlaget også tas med videre til underliggende planarbeid og til arbeidet med kommuneplanens handlingsdel.

Behandling: tas til orientering.

Struktur og kobling plansystem

Dokumentet har en god struktur med en fin oppbygning. Men vi savner en kobling mot underliggende planer hvor mål og strategier i samfunnsdelen ytterligere konkretiseres og følges opp. Dette gjelder både eksisterende planer som samfunnsdelen bygger på og planer som skal utarbeides eller er i prosess som skal følge opp samfunnsdelen. Vi oppfordrer dere derfor til å bruke plansystemet mer aktivt og ta stilling til koblingen mellom underliggende planer og samfunnsdelen.

Koblingen til underliggende planer og hvilke temaer som eventuelt vil bli utdypet nærmere i delplaner bør derfor være gjennomgående i hele dokumentet på bakgrunn av planbehov satt i planstrategien.

Behandling: tas til orientering. Tjeldsund kommune sin klare målsetning er å få til en sterkere kobling mellom kommuneplan og økonomiplan. Innledningsvis vil økonomiplanen utgjøre handlingsplanen, men ved neste budsjettrunde skal man jobbe for at handlingsplanen utarbeides sammen med økonomiplan – og derav styrke og tydeliggjøre denne koblingen. Arbeidet planlegges påstartet i 2022 for budsjettåret 2023. Videre er det naturlig å orientere om samfunnsplanen internt slik at underliggende planer og samfunnsdelen får en god kobling, samt til neste revisjon av planstrategi.

Oppfølging av planen:

Dere viser innledningsvis til at det skal utarbeides en handlingsdel som konkretiserer mål og strategier i samfunnsdelen med konkrete tiltak, og at denne skal samkjøres med økonomiplanen. Dette er bra.

Det bør i planen sies noe om hvordan man skal bygge et system for årsrapportering og evaluering av måloppnåelse fra samfunnsdelen med underliggende planer. Vi oppfordrer dere til å tenke over en felles målstruktur/målhierarki i samfunnsplanene, hvor målstrukturen fra samfunnsdelen videreføres og konkretiseres i underliggende planer og i handlings- og økonomiplanen.

Behandling: I arbeidet med utarbeidelse av handlingsdel sammen med økonomiplanen, vil man utarbeide et system for årsrapportering og evaluering. Hvordan dette spesifikt tenkes løst må avklares i møter mellom administrasjonen, ledergruppen og økonomiavdelingen. Når system er satt, vil denne fremgå som en beskrivelse i handlingsdelen. På side 6 under «handlingsplanen og økonomiplanen» er følgende setning føyd til: *«I arbeidet skal det innarbeides et system for årsrapportering og evaluering, dette vil synliggjøres i handlingsdelen.»*

FNs bærekraftsmål

Statsforvalteren ønsker å berømme kommunen for en god bærekraftsanalyse. Analysen er metodisk sett veldig bra, og belyser både utfordringer og muligheter i kommunen i et bærekraftperspektiv. Vi

synes denne tilnærmingen er så bra, at vi ønsker å benytte den som eksempel overfor andre kommuner.

Arealstrategi

Vi oppfordrer kommunen til å vurdere følgende tillegg til arealstrategien:

Klima

Dere har allerede inne en føring i arealstrategien om at Forventede klimaendringer skal nøye vurderes og tas hensyn til i arealplanleggingen, og det skal planlegges for klimatilpasning. Dette er bra. Men vi savner fokus på det som omhandler utslippsreduksjon og energieffektivisering i arealstrategien. Her kan man si noe om at framtidig utbygging må sørge for å avsette tilstrekkelig arealer til lokale klimatiltak som f.eks. ladestasjoner for elbiler og føringer knyttet til resirkulering av areal og bygg.

Behandling: Innspill behandles politisk ved behandlingen av samfunnsdelen

Sammenhengende naturområder

Vi oppfordrer også kommunen til å legge inn føringer for å ivareta de sammenhengende naturområdene i kommunen

Behandling: Innspill behandles politisk ved behandlingen av samfunnsdelen

Strand/kystsoneforvaltning

Vi oppfordrer til å ta med et punkt i arealstrategien knyttet til forvaltning av strandsonen og kystsonen.

Behandling: I arealstrategiens side 13, under strandsoneforvaltning står følgende: *Offentlig vei kan fungere som en naturlig byggegrense innenfor 100-metersbeltet, men skal ikke gå på bekostning av uberørte områder.*

De strekningene dette gjelder skal vurderes gjennom en konsekvensutredning i arbeidet med arealdelen.

Innspill behandles politisk ved behandlingen av samfunnsdelen

Landbruk

I Regional plan for landbruk i Troms 2014-2025 kapittel 4.4. er det fastsatt ei planretningslinje som sier at landbrukets kjerneområder skal innarbeides i kommunens samfunns og arealplan. Kjerneområdene innarbeides i kommuneplanens arealdel som hensynssone landbruk når det skal utarbeides ny arealplan til kommuneplanen. Med kjerneområde landbruk menes de arealene i kommunen som er viktig for to av landbrukets sentrale samfunnsoppgaver – matproduksjon og opprettholdelse av jordbrukets kulturlandskap.

Vi anmoder om at denne planretningslinjen dekkes i arealstrategien med tanke på videre oppfølging i arealplanarbeidet.

Behandling: Tas til orientering, og behandles ved utarbeidelsen av kommuneplanens areadel. Innspill om at temaet inntas som del av arealstrategien behandles politisk ved behandlingen av samfunnsdelen.

Arealregnskap

Det presiseres ikke hvilken annen type informasjon som skal framkomme av et slikt arealregnskap, men vi foreslår at blant annet følgende skal belyses:

- Oversikt over boligreserver og boligbehov slik at man kan fastsette utbyggingsmønster på bakgrunn av dette og framtidig befolkningsutvikling
- Viktige områder for reindriftsnæringen
- Kartlegge viktige naturområder. Disse områdene er det viktig å bevare av hensyn til naturmangfoldet, men også fordi slike områder har betydning som karbonlager og fordi de motvirker effekt av utslipp av klimagasser, samt som buffer mot stadig økende flomfare
- Oversikt over tilgjengelige grøntområder. Det er blant annet viktig at kommunen tar vare på grønt-strukturen (eksisterende vegetasjon, grøntområder og trær) i tettstedsområder da det er viktig for folkehelsen, luftkvaliteten, naturmangfoldet, skaper trivsel og er en god strategi for overflatevannshåndtering.

Behandling: Tas til orientering, og behandles ved utarbeidelsen av kommuneplanens areadel. Kommunen ønsker å utarbeide et arealregnskap som skal synliggjøre hvilke arealressurser som finnes i kommunen, og som skal dekke flere tematiske områder. Vi tar med oss forslagene på temaer som er listet opp her til det videre arbeidet. Arealregnskap er nytt for de fleste kommuner og det finnes foreløpig ikke standardiserte metoder – og man må derfor prøve seg frem på metoder.

Tematiske innspill

Kommuneøkonomi og demografi

Kommunen viser i planforslaget til at strammere økonomiske rammer vil være en utfordring framover, men dette følges ikke opp med mål og strategier for hvordan kommunen vil håndtere dette framover. I budsjett- og økonomiplan 2022-2025 beskrives en meget stram og utfordrende økonomisk situasjon.

Etter Statsforvalterens syn er den alvorlige økonomiske situasjonen i for liten grad reflektert i samfunnsplanen

Tjeldsund er også en sammenslåingskommune som skal få på plass en ny organisasjon, og det vil være spesielt relevant å si noe om hvilke økonomiske forutsetninger som er lagt for den nye kommunen, og hvilke økonomiske mål den nye kommunen har for framtidig drift og investering.

Behandling: Tas til orientering. Temaet tas som politisk behandling ved behandlingen av samfunnsdelen.

Næringsutvikling – Landbruk

I utkast til kommuneplanens samfunnsdel legger kommunen opp til en god og helhetlig dekning av landbrukets behov, og foreslåtte fokusområder, målsettinger og strategier dekker utvikling i primærlandbruket på et overordna nivå. Dette er spesielt viktig fordi kommunen ikke har prioritert å utarbeide delplaner innen landbruk og næringsutvikling i denne planperioden. Kommunen vil videre konkretisere mål og strategier i en handlingsplan. Det er derfor viktig at en handlingsbasert tilnærming til landbruket framkommer her.

Fokuset på utvikling av primærproduksjonen i landbruket er viktig, da dette danner basisen for landbruket i kommunen. Samtidig kan det være nyttig å synliggjøre utvikling av mangfoldet innen landbruksbaserte tilleggsnæringer som en mulighet. Vi anmoder kommunen om å ta med en strategi med dette som tema.

Behandling: Tas til orientering. Forslag til å ta inn en strategi om temaet tas opp som punkt til politisk behandling ved behandling av samfunnsdelen

Klima og miljø – reduksjon av klimautslipp

Statsforvalteren savner et overordnet mål for utslippsreduksjon i kommunen. Dette må så følges opp og konkretiseres innenfor de ulike sektorene i kommunedelplanen for klima og energi og i andre aktuelle sektorplaner hvor sektoren har et ansvar og et klimafotavtrykk.

Behandling: Tas til orientering. Forslag til å ta inn et overordnet mål for utslippsreduksjon i kommunen tas opp til politisk behandling i behandlingen av samfunnsplanen

Klima og miljø – naturmangfold og vannforvaltning

Under satsingsområdet bærekraftig utvikling av Tjeldsund finnes det en strategi som sier følgende: Ivareta naturen og dens ressurser og liv. Dette er bra. Men vi ønsker at dere er litt mer konkret her på hvordan dere tenker å ivareta naturen.

For naturmiljøet er det særlig bærekraftsmål nr. 14 Livet i havet og nr. 15 Livet på land som er relevant.

Kommunen bør derfor ha god kunnskap om egen natur, og sikre tilstrekkelige leveområder både for vanlige og sjeldne arter. Statsforvalteren anbefaler at kommunen utarbeider en kommunedelplan for naturmangfold, som viser hva som er de mest viktige og sårbare arealene.

Behandling: Forslag om KDP tas til orientering. Forslag om å konkretisere dette temaet er tatt opp gjennom andre innspill. Dette temaet vil tas opp som forslag for politisk behandling i behandlingen av samfunnsplanen.

Barn og unge

Samtidig mener vi at dere bør vurdere å lage en egen oppvekstplan som en kommunedelplan for å styrke arbeidet med barn og unge enda mer.

Når det gjelder barn og unge har dere hentet innspill fra aldergruppen 15- 19 år og barnefamilier. Statsforvalteren savner at yngre barn har fått delta i medvirkningsprosessen, og viser til barnekonvensjonens artikkel 12, som sier at barn har rett til å si sin mening i alt som vedrører det og barnets meninger skal tillegges vekt.

Statsforvalteren mener det er positivt at dere har som strategi å ha en synlig og tilgjengelig barneverntjeneste, men savner at dere skriver noe om barnevernsreformen som trådte i kraft 01.01.2022, og kommunens økte ansvar og plikt til forebygging.

Videre så mener vi at kommunen må finne en måte for barn og unge til å kunne uttale seg om kommuneplanens samfunnsdel, nå når den ligger ut på høring, da barn har rett til å motta informasjon jf. barnekonvensjonen art. 13, og rett til å si sin mening jf. barnekonvensjonen art. 12.

Behandling:

Oppvekstplan: tas til orientering.

Skrive om barnevernreform: For oss er barnevernsreformen innarbeidet som en oppvekstreform i kommunen. Barneverntjenesten er beskrevet i samfunnsplanen som synlig og tilgjengelig. I tillegg er barneverntjenesten en naturlig del av det forebyggende og tverrfaglige samarbeidet for å gi barn og unge trygge og gode oppvekstvilkår. Barneverntjenesten er en naturlig samarbeidspart og deltar eksempelvis i forebyggende forum. Strategipunktene i samfunnsdelen er korte beskrivelser med mye innhold. Dette er ikke en temaplan, men en overordnet plan.

Medvirkning barn: Som følge av innspill ble det sendt ut forespørsel til kontaktlærerne blant barnetrinnet i kommunens skoler. Et informasjonsskriv og arbeidsordre ble sendt ut til rektorene for videresending til kontaktlærerne 09.februar 2022. I den forbindelse har vi mottatt bidrag fra 1-2.klassen på Grov skole. 07.mars ble det sendt spørsmål til rektorene om det ville være ventelig med flere innspill, og det ble vist til at dette ikke var å forvente.

Det informeres videre at kommunen tenker å gjennomføre barnetråkk i forbindelse med arealdelen, og at dette tenkes utført i samarbeid med skolene.

Helse og omsorg

Utfordringene med en økende andel eldre og økende press på helse- og omsorgstjenestene er omtalt i planforslaget. Det er viktig at kommunen tar konkret stilling til hva som skal gjøres med disse utfordringene, som vil vedvare i tiår framover. Leve hele livet-reformen er laget for å stimulere kommunene til å arbeide innen alle kommunale sektorer med å legge til rette for et aldersvennlig samfunn.

Behandling: Tas til orientering.

Folkehelsearbeid

Det er positivt at folkehelseperspektivet er en av de overordnede føringene i planforslaget. Dere omtaler en rekke ulike faktorer som bidrar til å legge grunnlag for en god helse i befolkningen.

Kommunen har laget en oversikt over helsetilstanden i 2020, hvor de viktigste funnene er omtalt i sammendraget (kap. 2.0).

Det kan med fordel komme tydeligere fram i planen at mål og strategier på folkehelseområdet tar utgangspunkt i de viktigste funn fra kommunens egen oversikt.

Behandling: På side 2 under «Folkehelseperspektiv» har det blitt tillagt setning som lyder følgende: «I samfunnsplanen har oversikten også vært et viktig utgangspunkt i utformingen av mål og strategier tilknyttet folkehelseområdet.»

Samfunnssikkerhet

Under satsingsområde Bærekraftig utvikling av Tjeldsund har dere en strategi som sier at dere skal ha fokus på beredskap og samfunnssikkerhet. Dette er bra, men vi savner at dere er litt mer konkrete i hva dette innebærer. For eksempel bør dere fastsette overordnede mål og strategier knyttet til kommunens helhetlige og systematiske samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.

Behandling: tas opp som punkt til politisk behandling ved behandling av samfunnsdelen.

Folkeaksjonen for fremtidsrettet havbruk i Sør-Troms 25.01.22

Når Tjeldsund kommune nå skal utarbeide ny Kommuneplan med implementering av FN's bærekraftsmål, var det forventet at symbolet for bærekraftsmål 14, «Livet i havet», ble tatt med. Det er det ikke.

Det vises til punktet «Bærekraftig utvikling i Tjeldsund», spesielt setningen: «Ivareta naturen og dens ressurser og liv», skulle tilsi at symbolet for bærekraftsmål 14 ble implementert som et viktig mål.

Behandling: tas til orientering. Bærekraftsmålet 14 «Livet i havet» er satt inn under «Bærekraftig utvikling i Tjeldsund».

Ulf H. Nilsen 25.01.22

Viser til høring Tjeldsund kommunes forslag til arealplan, samfunnsdelen.

Et godt og ryddig forslag som tar utgangspunktet i FN's bærekraftsmål. Men et viktig mål er ikke med, nemlig «livet under vann». Dette bærekraftsmålet må være på plass for en kystkommune som Tjeldsund med lange kystlinjer og fjordsystem. Det gjelder både for Arealstrategi, Næring og kompetanse samt Bærekraftig utvikling

Behandling: tas til orientering. Bærekraftsmålet «Livet i havet» vises i «arealstrategi», «næring og kompetanse», og «bærekraftig utvikling».

Norges brannskole 27.01.22

Det pekes på at etableringen Brann- og redningsskolen vil medføre økt undervisningsaktivitet – som innebærer 320 studenter, 80 kurselever og ca. 120 ansatte, i tillegg til eksterne forelesere/pendlere. Det er derfor viktig at det jobbes aktivt med å styrke samferdselstilbudet, og det vil være behov for gang- og sykkelveier, et forbedret kollektivtilbud både internt i kommunen og til de nærmeste byene.

For NBSK er det meget viktig at det legges til rette for levende bygder med ulike tilbud, og at kommunen er en attraktiv bostedskommune. I nærområdet til NBSK forventer vi etterspørsel etter nærbutikk, kafe, og ulike fritidstilbud, tilpasset alder, funksjonsnivå og interesse. Det er også viktig å oppmuntre til aktiviteter som ikke nødvendigvis krever fysisk aktivitet.

Botilbud:

Det må tilrettelegges både for kjøp og leie av bolig, og tilbudet må gjelde for enslige og for familier.

- Leieboliger
- Boligtomter
- Ferdige boliger for kjøp
- Kartlagte småbruk hvor det ikke er fastboende – mulighet for tilflyttende å etablere seg
- Det må tas høyde for at ikke alle ønsker å bo i et boligfelt

Tjenestetilbud til studenter/kurselever, innleide forelesere, ansatte og pendlere:

- Helsetjenesten må være dimensjonert slik at også de som ikke er fastboende i kommunen får et helsetilbud ved behov.

Dialog med næringslivet:

- Vertskommunen må være en offensiv pådriver for å få til et godt samarbeide med øvrige kommuner i regionen, samt offentlig og privat næringsliv for å kunne være konkurransedyktig i et moderne arbeidsmarked – der hvor begge jobber
- Kommunen bør ha en ledende og fremtredende rolle i Regionrådet

Oppvekst-vilkår:

- For rekruttering av barnefamilier til Brann- og redningsskolen må det være tilgjengelige barnehageplasser, samt trygge og gode forhold på skolene
- Gode lærekrefter og vedlikehold av skoler og barnehager, inngår også i det å ha gode oppvekst-vilkår

Oppsummering:

- For NBSK er det svært viktig at dette er på plass innen utgangen av 2023 – da Brann- og redningsskolen skal ta imot de første elevene 1. januar 2024
- Tjeldsund kommune er en viktig premissleverandør for at vi sammen skal lykkes. Hvis kommunen har et godt tjenestetilbud, blir Brann- og redningsskolen en attraktiv arbeidsgiver

Behandling: tas til orientering. Innspill med behov for arealmessige avklaringer tas med videre til arbeidet med arealdelen, og det vil være relevant med dialog i tilknytning til denne prosessen.

Troms og Finnmark fylkeskommune 27.01.22

Forkortet versjon, se vedlegg for innspillets fulle lengde.

Fylkeskommunen vil starte med å berømme kommunen for utarbeidelse av en informativ og svært leservennlig kommuneplan samfunnsdel.

Medvirkning

Det er flott å se at hovedtrekkene i innspillene fra medvirkningsarbeidet som er gjort i kommunen blir presentert i kommuneplandokumentet, samt at det er laget og linket til medvirkningsrapporten som er utarbeidet.

Vi i fylkeskommunen er svært interessert i å få vite mer om medvirkningsprosessen til Tjeldsund kommune, spesielt om dere har lyktes i å koble politikerne på planprosessen.

Kommentar: Tjeldsund stiller seg positive til å dele informasjon og erfaringer tilknyttet medvirkningsprosessen. Politikere har deltatt i prosessen ved flere anledninger. Administrasjonen har kjørt orienteringer til politiske råd og utvalg, samt at disse har behandlet og gitt innspill til samfunnsplanen. De har også medvirket på de to spørsmålene som blir stilt, slik vist i medvirkningsrapporten. Ellers har f.eks. ordfører aktivt deltatt på temamøtene, og planutvalget bidratt i utformingen av arealstrategien i et idéverksted. Ønsker fylkeskommunen mer utdypning eller informasjon er det bare å kontakte kommunen.

Koblingen mellom kommuneplan og økonomiplan

En integrering av kommunens økonomiplan og samfunnsdelens handlingsdel er noe vi både støtter og anbefaler.

Utfordringen ved en slik integrering kan blant annet være tiltak som vanligvis ikke er en del av økonomiplanen og som kanskje ikke er rene budsjett og økonomitiltak. Vi håper likevel at kommunen greier å innlemme disse tiltakene direkte i økonomiplanen.

En sammenslåing av handlingsdel og økonomiplan er et godt grep for å koble samfunns- og økonomiplanlegging tettere sammen. Vi håper derfor kommunen får til en felles og inkluderende prosess når økonomiplanen skal utarbeides, der alle involverte er koblet på.

Behandling: tas til orientering. Tjeldsund kommune jobber med å innarbeide rutiner for at handlingsdelen til kommuneplanens samfunnsdel skal utarbeides sammen med økonomiplanen. Slikt arbeid tenkes påstartet i 2022 for budsjettperiode 2023

Handlingsplan

På side seks står det skrevet at mål og strategier skal videre konkretiseres i handlingsplanen. Vi lurer på om handlingsplanen til kommuneplanens samfunnsdel skal utarbeides sammen med økonomiplanen, eller om økonomiplanen skal utgjøre handlingsplanen. Vi lurer også på når handlingsplanen skal utarbeides og vedtas.

Klimaarbeid blir jevnlig nevnt med ord i kommuneplanens samfunnsdel –men ikke med handling. Vi håper å se dette arbeidet tydelig igjen i handlingsplanen til kommuneplanens samfunnsdel.

Behandling: Tas til orientering.

Handlingsplan: Tjeldsund kommune ønsker å få til en sterkere kobling mellom kommuneplan og økonomiplan. Innledningsvis vil økonomiplanen utgjøre handlingsplanen, men ved neste budsjetttrunde skal man jobbe for at handlingsplanen utarbeides sammen med økonomiplan – og derav styrke og tydeliggjøre denne koblingen.

Klimaarbeid: tas til orientering.

Arealstrategi

Kommunen ønsker å styrke Evenskjer sentrum som et attraktivt regionalt handels- og servicesenter for innbyggere og nabokommuner. Regional plan for handel og service 2016-2025 gir føringer for hvor større handelsetableringer kan lokaliseres. Evenskjer er ikke definert som en sentrumssone, avlastingssenter eller bydelscenter i denne planen og handelsetableringer over 3000 m² vil ikke kunne tillates per i dag. Unntak i dette tilfellet gjelder plasskrevende virksomhet, men plassering av disse skal avklares i arbeidet med kommuneplanens arealdel. Vi vil informere om at regional plan for handel og service skal revideres, og igjennom dette imøteser dialog med kommunene i forhold til hvor større handelsetableringer skal lokaliseres i fremtiden.

Under punktet for strandsoneforvaltning har kommunen anført at offentlig vei kan fungere som naturlig byggegrense innenfor 100-metersbeltet, med begrensninger. Fylkeskommunen er i utgangspunktet ikke uenig i dette, men vil allerede nå påpeke at strekningene dette gjelder vil måtte vurderes gjennom en konsekvensutredning i arbeidet med arealdelen. Stadfesting av strategier er første steg mot en bærekraftig arealbruk, mens utarbeiding av kommuneplanens arealdel er neste steg på lista. Fylkeskommunen ønsker å være en god sparringspartner og veileder/bidrar gjerne når dette arbeidet starter opp.

Behandling:

Evenskjer sentrum og regional plan for handel og service: tas til orientering. Er også et punkt til politisk behandling ved behandling av samfunnsdelen. Samfunnsplanen for Tjeldsund kommune, er et politisk verktøy. Forholdet til regional plan for handel og service har vært vurdert i mange sammenhenger. Planutkastet slik det står, gjenspeiler kommunens holdning.

Innspill behandles politisk ved behandlingen av samfunnsdelen

Strandsoneforvaltning: tas til orientering. Det vil gjennomføres nødvendige utredninger tilknyttet dette ved utarbeidelse av arealdelen. Tjeldsund ønsker og ser fram til god dialog med fylkeskommunen i dette arbeidet.

Tematiske innspill: klima

I planstrategien peker man på at Tjeldsund har en utdatert klima- og energiplan (2010), og det sies i planstrategien at en ny klima- og energiplan skal vurderes i kommuneplanens samfunnsdel. Vi kan ikke ut ifra kommuneplanen se at Tjeldsund legger opp til å utarbeide en ny klima- og energiplan, og

heller ikke hvorfor dette er valgt bort.....Fylkeskommunen anbefaler at man basert på klimaregnskap lager klimabudsjett for å vise hvor man kan kutte i utslipp. Videre vil det være en god hjelp for kommunen å lage et arealregnskap for å sikre bærekraftig arealforvaltning.

Det understrekes blant annet i arealstrategien at «forventede klimaendringer skal vurderes nøye og ivaretas i arealplanleggingen. Man skal planlegge for klimatilpassing». Dette er bra, igjen vil vi påpeke at man kan i en kommuneplan samfunnsdel gjerne må peke på konkrete virkemiddel som at man i rullering av arealdel skal sørge for å unngå all nedbygging av myr og våtmark. Arealstrategien har og litt for mange forbehold til at den gir en helt tydelig retning, det sies at spredt boligbygging «bør fortrinnsvis etableres innad områder der det allerede er etablert sosial og teknisk infrastruktur». En arealstrategi bør kunne være tydeligere på hvor man skal ha bosetting. Det samme gjelder for ny fritidsbebyggelse, der den skal «etableres fortrinnsvis med utbygging i felt og fortetting av eksisterende områder».

Behandling: Ved revisjon av ny KPS-periode prioriteres planen, arbeid med miljø og klima er omfattende og klarer ikke avgjøres i samfunnsplan. Kommunen har i år ikke kapasitet til dette arbeidet, men ser at dette kan være i fokus ved revisjon. I arbeidet med arealdelen er det tenkt å utarbeide et arealregnskap med ulike tematiske området. Innspillet tas til orientering til dette arbeidet.
Arealstrategi: tas opp som tema til politisk behandling ved behandling av samfunnsplan

Tematiske innspill: folkehelse

Folkehelseperspektivet er godt ivaretatt. Det er positivt at både program for folkehelsearbeid i kommunene og reformen «Leve hele livet» er en del av planen. Ifølge Folkehelselovens § 5 skal det utvikles en oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i kommunen. Tjeldsund har utarbeidet en slik oversikt, og brukt denne i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. Kommunen er bevisst på at oversikten må holdes oppdatert. Dette er svært positivt.

I forbindelse med Tjeldsund kommunes arbeid med «Leve hele livet» ønsker fylkeskommunen å informere om et konkret tiltak som det arbeides med i Troms og Finnmark: «Sterk og Stødig».

Behandling: Tas til orientering.

Sametinget 26.02.22

Det er positivt at kommunen ønsker å ivareta og videreutvikle samisk språk, kultur og næringer. Dette kommer frem som en naturlig del i planen gjennom de 3 satsningsområdene som kommunen har valgt, med tilhørende mål og strategier. Der flere mål og strategier handler om å styrke samisk språk og kultur innen oppvekst, helse og næringer.

Vi forventer at det samiske perspektivet også vil følge de eventuelle delplanene og temaplanene som etter hvert skal bygge på innholdet i samfunnsplanen og inneholde konkrete tiltak for å oppnå strategiene. Det er positivt at det samiske er en naturlig del og gjennomgående i samtlige temaer/sektorer, men i noen temaer kan det også være behov for å lage egne temaplaner med søkelys på samisk språk, kultur og næringer.

Videre ser vi at kommunen er med i et folkehelseprosjekt, og vi vil i den sammenheng påpeke at i forskriften til folkehelseloven er det nedfelt følgende: "I kommuner der det er grunn til å anta at det foreligger spesielle folkehelseutfordringer for den samiske befolkning, skal disse vurderes. " Vi ber

om at kommunen vurderer om det er behov for å utrede folkehelseutfordringer blant den samiske befolkningen.

Vi er også fornøyd med at kommunen er i gang med å lage en egen kulturminneplan for å bevare kulturminneverdiene i kommunen. Sametinget foretrekker at planen utarbeides som kommunedelplan for å oppnå et forpliktende plandokument. Sametinget er ansvarlig kulturminnemyndighet når det gjelder samiske kulturminner og vil kunne bidra i dette arbeidet om ønskelig.

Behandling: tas til orientering.

Hinnøysiden tverrpolitiske liste 27.01.22

- Bærekraftig utvikling av Tjeldsund, side 7: Under «Mål» der temaet er «Tjeldsund har en variert boligsammensetning tilpasset ulike livsfaser» ønskes et tillegg i pkt 3: Tilrettelegging for boligløsninger for yngre, eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne, og da primært i sitt nærmiljø hvis ønskelig.
- Under «Mål» der temaet er «Tjeldsund gir kvalitative og gode tjenester i barnehager og skoler» ønskes et tilleggs punkt: Fokus på å beholde dagens struktur for skoler og barnehager.
- Pkt 5 «Legge til rette for felles arena for idrett, kultur og næring» under «Mål» der temaet er «Kommunesenteret Evenskjer er et attraktivt regionalt handels- og servicesenter» bør flyttes til «Mål» der temaet er «Tjeldsund gode nærmiljø som er tilgjengelig for alle» som et punkt 7. Dette er vel i utgangspunktet ingen kommunal oppgave men i den grad kommunen skal assistere bør alle institusjoner i hele kommunen av denne type sidestilles.
- Næring og kompetanse, side 9: Under «Mål» der temaet er «Kommunesenteret Evenskjer er et attraktivt regionalt handels- og servicesenter» strykes punkt 5 «Legge til rette for felles arena for idrett, kultur og næring» strykes i sin helhet.
- Trygt og godt å bo og leve i Tjeldsund, side 10: Under «Mål» der temaet er «Det tilbys et variert aktivitetstilbud i Tjeldsund som fremmer opplevelse og folkehelse» ønskes et tillegg i pkt 5 «Etablere et samlingssted for ungdom på Evenskjer fra hele kommunen» da uten at dette går på bekostning av allerede eksisterende evt nyetableringer i de andre bygdene i kommunen. Det forutsettes også at transportløsninger for ungdommer i andre deler av kommunen etableres.
- Under «Mål» der temaet er «Tjeldsund har sosiale møteplasser» endres pkt 2 i «Barn og ungdom» fra «Kartlegge mulige» til «Etablere transportløsninger som gjør det lettere for ungdom å delta på aktiviteter rundt om i kommunens bygder.
- Under «Mål» der temaet er «Tjeldsund har sosiale møteplasser» pkt 2 erstattes ordet «ungdom» med ordet eldre
- Arealstrategi, side 13:
 - Avsnittet «Næring og industri» pkt 1: Vi reagerer på at Evenskjer stadig refereres til som et «regionalt handels- og servicesenter». I dag er regionens handels- og servicesenter Harstad. At Tjeldsund kommune skal bruke ressurser for at Evenskjer skal overta denne rollen mener vi er bortkastet. Evenskjer er pr i dag og i overskuelig fremtid et lokalt handels- og servicesenter. Teksten «Evenskjer sentrum skal fungere som et attraktivt regionalt handels- og servicesenter for våre innbyggere og nabokommuner» foreslås endret til Evenskjer sentrum skal fungere som et attraktivt lokalt handels- og servicesenter både for våre innbyggere og også gjerne for innbyggere fra våre nabokommuner.

- Avsnittet «Konsentrert og spredt boligbebyggelse» ønsket et pkt 6 i tillegg til de eksisterende som lyder:
Legge til rette for at skoler og barnehager kan beholde dagens struktur, for både å øke bolyst hos tilflyttere men også samtidig sørge for at de som allerede er etablert i en av kommunens bygder kan planlegge sin fremtid under stabile forhold.

Behandling: Tas til orientering.

Punkt 1: tillegg til punkt 3 er lagt til

Punkt 2: Forslag til tilleggspunkt behandles politisk ved behandling av samfunnsdelen

Punkt 3: strategipunktet er flyttet til målet «Tjeldsund har gode nærmiljø som er tilgjengelig for alle»

Punkt 4: strategipunkt 5 «Legge til rette for felles arena for idrett, kultur og næring» er strøket fra målet «Kommunesenteret Evenskjer er et attraktivt regionalt handels- og servicesenter»

Punkt 5: Tas til orientering

Punkt 6: Forslaget om «kartlegge mulige» byttes med «etablere», ny omformulering basert på innspillet: «Kartlegging av muligheter og etablering av transportløsninger som gjør det lettere for ungdom å delta på aktiviteter rundt om i kommunens bygder.»

Punkt 7: ordet «ungdom» er byttet ut med «eldre»

Første punkt til arealstrategien: tas til orientering. Behandles politisk ved behandling av samfunnsdelen.

Andre punkt til arealstrategien: tas til orientering. Behandles politisk ved behandling av samfunnsdelen.

Midtre Hålogaland friluftsråd 27.01.22

Friluftsliv og annen aktivitet utendørs er svært viktig for folks fysiske og mentale helse, samt Livskvalitet og bolyst. Vi foreslår at Stortingsmelding 18. (2015-2016) Friluftsliv- Natur som kilde til helse og livskvalitet inkluderes i samfunnsdelplanen.

Vi viser til medvirkningsrapporten og er svært positive om at det ønskes å jobbe med:

- Gode turstier i utmarka rundt bygdene
- Turløyper tilpasset folk som er dårlig til fots – f.eks. eldre, ikke aktive, eller andre utfordringer.
- Få folk ut i skog og mark: ta vare på ski/løype-nettet, fiskevann, benker, bålplasser, gapahuk, osv.
- Sti langs fjæra hele veien bort til Isbadestranda. Tilrettelagt for alle, gående, barnevogn, rullestol ect.

Dette arbeidet burde gjøres i en **temaplan for friluftslivets ferdselsårer**. Vi foreslår at en slik plan inkluderes i Tjeldsund sin planstrategi. Midtre Hålogaland friluftsråd bistår medlemskommunene i Utarbeidelse av slike planer. Dette er i tråd med Stortingsmelding 18. og regjeringens Handlingsplan for friluftsliv av 2018.

Behandling: tas til orientering.

Forslag til å få inn «St. 18 (2015–2016) Friluftsliv — Natur som kilde til helse og livskvalitet» tas inn til politisk behandling i behandlingen av samfunnsdelen.

Per M. Sandengen 27.01.22

Det presiseres at personen sender innspillet som innbygger i kommunen, ikke som nestleder i Eldrerådet. Eldrerådets leder har fått innspillet som kopi for orientering.

Generelt

- Målene bruker verbene i presens: har /tilbyr/er osv. Dette er mer enn konstatering enn et arbeidsmål. Det bør derfor skrives skal ha/tilby/være osv.
- Det bør settes opp en kolonne som kalles: Medvirkningsrapporten. Det blir ikke riktig at dette arbeidet kommer som et vedlegg, altfor viktig. Prosjektleder bør jobbe med å få fram hva innspillene sier om de ulike målene og hvilke strategier de nevner som aktuelle.

Spesielt

Overordnet visjon og fokusområde: Her mangler det et svært viktig område beskrevet under pkt 4.2 i Planprogrammet. Boksen kan se slik ut: Hvor er vi og hvor vil vi?, Befolkningsutvikling, Folkehelseoversikten fra 2020, NAV-tallene.

Det lages Mål – Strategier – innspill fra Medvirkningsrapporten for området.

Bærekraftig utvikling av Tjeldsund

Det viktigste målet, Økonomi, og det at kommunen har drifta med underskudd fra 2020 i vedtaksform, ikke er tatt, er mest utrolig. Det må inn under Bærekraftig utvikling av Tjeldsund. Her er mine mål, punkter i finansielle måltall vedtatt av K- styret i juni 2021.

Hva finner vi i medvirkningsdokumentet? Det kom et fyldig innspill til budsjett 2022 og økonomiplanen for 2022-2025 fra kommunedelsutvalget for Sandstrand/Grov, momenter her kan brukes under strategivalg.

Bærekraftig utvikling av Tjeldsund, forts.

- Mål Tjeldsund har økt fokus på klima og miljø. Endres til: Tjeldsund skal ha økt fokus på klima, miljø og **energi**, jf. Planprogram, pkt. 4.2 – s. 12
- Nytt punkt under strategi - Det skal gjøres vurderinger av hvordan klimaendringene vil påvirke Tjeldsund kommune. Vurderingene skal bygge på en analyse av nåsituasjon og framskrivninger, slik at vi videre kan utarbeide tiltak som kan gjennomføres på kort og lang sikt. Ved å beregne risiko, sårbarhet og ulemper kan vi med klimatilpasning gjøre samfunnet bedre rustet og forberedt på klimaendringene.

Trygt og godt å bo og leve i Tjeldsund

- Tjeldsund har kvalitative og gode helse og omsorgstjenester
Nytt punkt under strategi: Utredning av helse og omsorgsstrukturen i Tjeldsund kommune brukes når den foreligger
- Leve hele livet – reformen er integrert i tjenestetilbudet
Nytt punkt under strategi: Hvordan kan Leve hele livet - temaplan brukes
- Barn og unge har trygge og gode oppvekstvilkår
Nytt punkt under strategi: Utredning om struktur i skole og barnehage, rapport fra Agenda Kaupang As, 01.10.21

Kanskje bør den inn også under strategipunktene for målet: Tjeldsund gir kvalitative og gode tjenester i barnehager og skoler og Bærekraftig utvikling av Tjeldsund.

- Forvaltningsområde

Tjeldsund kommune er i dag en del av forvaltningsområde for samisk språk. Dette innebærer i hovedsak at samisk og norsk er likestilte språk, og innbyggere har rett til å bli betjent og få svar på samisk når de henvender seg til offentlige etater. Innbyggerne har også flere rettigheter til opplæring i og på samisk språk. Innlemmelsen i forvaltningsområde bidrar også til at det samiske perspektivet blir styrket i kommunens organisasjon/virksomhet, Planprogram, pkt. 4.2 – s. 12

Jeg finner ikke dette under noen av hovedområdene definert med mål og strategier. Det må vurderes

Behandling:

Generelt: til første punkt, ordlyden til målene er endret. Til andre punkt, det gis allerede en kortfattet oppsummering på medvirkningsinnspillene på side 4. Medvirkningsrapporten har nå fått direkte linking ved flere anledninger i samfunnsplanen.

Overordnet visjon og fokusområde: tekst tilsvarende planprogrammets kap 4.2 med beskrivelse om hvor vi er og hvor vi ønsker å gå videre. I samfunnsdelen er denne beskrevet kortfattet i punkter på s. 5 under «Utviklingstrekk og mulighetsbilde», hvor det videre er gitt direkte koblinger til dokumenter for videre lesning. Nærmere på hvor vi vil vises blant annet på s. 1, 2, 5 og 6. Videre også under de tre fokusområdene med tilhørende mål og strategier. Punkt om medvirkning er svart ut ovenfor.

Bærekraftig utvikling av Tjeldsund: spørsmålsstillingen knyttet til kommunens økonomiske utvikling, er saklig, og er et tema som ikke er konkretisert i det planforslaget som ligger til behandling. Etersom økonomi alltid er et gjennomgående tema for kommunal drift, også mht gjennomføringsevne av andre tiltaket, blir dette et viktig tema og ta opp/behandle politisk i sluttbehandlingen av dokumentet. Administrasjonen avventer å foreslå eget punkt – temaet behandles politisk ved behandling av samfunnsdelen.

Bærekraftig utvikling av Tjeldsund, forts: «energi» legges til i mål. Nytt strategipunkt til dette målet «Det skal gjøres vurderinger av hvordan klimaendringene vil påvirke Tjeldsund kommune». Innspillet tas til orientering til videre planarbeid, herunder f.eks. kommuneplanens arealdel.

Trygt og godt å bo og leve i Tjeldsund: forslag til nye strategipunkter tas til politisk behandling ved behandling av samfunnsdelen.

Forvaltningsområde: det er tillagt nytt strategipunkt på side 7 under Bærekraftig utvikling av Tjeldsund, under målet «Tjeldsund har gode nærmiljø som er tilgjengelig for alle». Nytt strategipunkt «Fortsette og styrke arbeid med synliggjøring av samisk språk». Det er også lagt til informasjon om synliggjøring av det samiske språket på side 5 under overskriften «Samisk språk og kultur».

Kongsvik pensjonistforening 27.01.22

I det utkastet til samfunnsdel som nå ligger til høring er det et kapittel/avsnitt som beskriver medvirkning til planen. Her nevnes ikke innspillene som kom i forbindelse med høring til planprogrammet.

Kongsvik Pensjonistforening ønsker videre å gi innspill til planforslaget med henvisning til kapittel, sidetall, mål og strategi.

- Bærekraftig utvikling av Tjeldsund, side 7: Mål: «Tjeldsund har en variert boligsammensetning tilpasset ulike livsfaser». Her ønskes et tillegg i pkt 3: Tilrettelegging for boligløsninger for yngre, eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne, *og da primært i sitt nærmiljø hvis ønskelig*.
- Næring og kompetanse s 9: Mål: «Kommunesenteret Evenskjer er et attraktivt regionalt handels- og servicesenter». Her står det i pkt 5 «Legge til rette for felles arena for idrett, kultur og næring». Dette punktet strykes og det defineres et nytt Mål «Tjeldsund har gode nærmiljø som er tilgjengelig for alle» der strategien «Legge til rette for felles arena for idrett, kultur og næring» kommer inn.
- Trygt og godt å bo og leve i Tjeldsund, side 10: Mål: «Tjeldsund har sosiale møteplasser». Der overskrifta er Eldre erstattes ordet «ungdom» med ordet eldre. Følgende strategi legges til de to som allerede er nevnt: Gjennom samarbeid mellom Frivillighetssentralen og frivillige lag og foreninger etableres et system som kan bistå eldre som trenger hjelp til daglige gjøremål.
- Trygt og godt å bo og leve i Tjeldsund, side 11: Mål: Leve hele livet. Følgende strategi legges til de fire som er nevnt: Legge til rette for eldres medvirkning.

Behandling:

Høringsinnspill til planprogrammet: medvirkningen som beskrives i rapporten og samfunnsdelen er medvirkning utover de lovpålagte høringene/offentlig ettersyn etter plan- og bygningsloven. Innspill fra høringer/offentlig ettersyn har blitt behandlet i tidligere planprosess, og har fulgt saken og i prosess på utformingen av samfunnsdelen.

Første punkt: tillegg til punkt 3 er lagt til

Andre punkt: punkt 5 under målet «Kommunesenteret Evenskjer er et attraktivt regionalt handels- og servicesenter» strykes. Denne er flyttet til målet «Tjeldsund har gode nærmiljø som er tilgjengelig for alle».

Tredje punkt: Ordet «ungdom» er byttet ut med «eldre» under målet «Tjeldsund har sosiale møteplasser», videre under *eldre*

Forslag til strategien «Gjennom samarbeid mellom Frivillighetssentralen og frivillige lag og foreninger etableres et system som kan bistå eldre som trenger hjelp til daglige gjøremål.» behandles politisk ved behandling av samfunnsdelen

Fjerde punkt: Strategien «Legge til rette for eldres medvirkning» er lagt til under målet «Leve hele livet- reformen er integrert i tjenestetilbudet».

Tjeldsund Jeger og Fiskeforening 28.01.22

Innspill kom inn etter frist, og tas likevel med.

Forkortet versjon, se vedlegg for innspilllets fulle lengde.

Vi har alle påvirkning på livet i havet, i større eller mindre grad. Spørsmålet er om Tjeldsund kommune, med sin forestående kommuneplan kan være med på å bedre kunnskap og bruk av havet.

I forslag til samfunnsdel er en strategi innen «Næring og kompetanse» at kommunen skal «Tilrettelegge for at eksisterende næringsvirksomhet skal ha mulighet for utvikling». Her burde det

samtidig være en målsetning at all videre utvikling av næring tilknyttet livet i havet skal skje med målsetning om at det ikke påvirker livet i havet negativt.

Vi i TJFF mener Tjeldsund kommune burde ha ambisiøse målsetninger både for egen virksomhet, næringsliv, organisasjoner og privatpersoner. Kommunen bør være en støttespiller og samarbeide med næringene både for å legge til rette for ny og mer miljørettet virksomhet, men også stille krav, ha forventninger og være en positiv pådriver for en mer bærekraftig bruk av felles ressurser. Det bør være en klar målsetning for Tjeldsund kommune at man i samarbeid med næring og organisasjoner forvalter kysten og livet i havet på en bærekraftig måte, og at man utnytter det potensialet som ligger i egen organisasjon, nærings- og arbeidsliv tilknyttet kyst og hav.

I forslaget til samfunnsdel er det for mange av de prioriterte bærekraftsmålene laget målsetninger som er svevende, lite konkret og tilnærmet umulig å hverken evaluere eller etterprøve.

Vi vil se tydelige og realistiske målsetninger for hva vi kan gjøre for å bedre miljøutfordringer knyttet til havet, på kort og lang sikt. Innen næring kan satsningsområder og målsetning være f.eks.:

- krav om semilukkede/lukkede merder, både nye og eksisterende konsesjoner
- krav til skånsom avlusning uten bruk av kjemikalier
- redusert utslipp av kjemikalier fra industri
- krav om opprydding av strandsoner og marint avfall under vann
- redusere marin forøpling
- økt resirkulering av komponenter
- mål om bærekraftige bestander av anadrom laksefisk i vann- og vassdrag

I tillegg bør det komme konkrete satsningsområder og målsetninger for egen virksomhet, eksisterende og ny bebyggelse, organisasjoner og privatpersoner.

Vi foreslår kommunen ser på målsetninger innen:

- Reduksjon av marin forøpling
- Kjemikalier i havet
- Fiskeoppdrett
- Anadrom laksefisk
- Avløp og vannmiljø
- Fiske og friluftsliv
- Kunnskap og undervisning
- Marine naturtyper og biologisk mangfold

Behandling: tas til orientering. Temaene tas til politisk behandling av samfunnsdelen.

Forslag til tillegg - målsetning at all videre utvikling av næring tilknyttet livet i havet skal skje med målsetning om at det ikke påvirker livet i havet negativt. Tas med som eget punkt til politisk behandling i behandlingen av samfunnsdelen.

Hinnøy og omegn sameforening (IBSS) 31.01.22

IBSS vil berømme kommunen for forarbeidet med samfunnsplanen, og mener at det er svært positivt at kommunen har avholdt innspillsmøte og medvirkning fra representanter for samiske interesser.

Synliggjøring av samisk språk

Tjeldsund kommune gjør allerede i dag et godt arbeid med å synliggjøre samisk språk på skilting med mer. IBSS er ikke i tvil om at dette arbeidet er prioritert fra kommunenes side, men mener likevel at synliggjøring av samisk språk bør fremgå som et klart mål eller strategi i samfunnsplanen. Et annet alternativ er å ta det inn en setning om synliggjøring av samisk språk på utkastets side 5 under overskriften «Samisk språk og kultur».

Bærekraftig utvikling av Tjeldsund

IBSS mener at det er viktig at det gis kvalitative og gode tjenester i barnehager og skole, og vi støtter punktet om å sikre kompetanse innen samisk språk og kultur i skole og barnehage. For det samiske barnehagetilbudet er det helt essensielt at kommunen legger til rette for en styrkning og videreutvikling av barnehagetilbudet i Planterhaug. For å gjøre barnehagen attraktiv, er det viktig at veiene til barnehagen og i bygdene generelt vedlikeholdes.

Når det kommer til skoletilbud er det viktig at opplæringen i og på samisk videreutvikles i hele kommunen. I og med at Tjeldsund kommune er del av forvaltningsområdet for samiske språk, vil et naturlig steg videre være å tilby opplæring på samisk i flere fag. En slik prosess bør skje i konsultasjoner med det samiske foreldrenettverket.

Næring og kompetanse

IBSS vil peke på at Tjeldsund kommune har hatt en positiv utvikling når det gjelder samiske språk, kultur og samfunnsliv. Den delen av Tjeldsund kommune som utgjorde gamle Skånland kommune er både del av Sametingets virkeområde for tilskudd til næringsutvikling og kystfiskekvoteområdet som gir tilgang på tilleggskvoten for torsk. Samiske næringer er viktige bærere av den samiske kulturen, og IBSS ønsker å jobbe sammen med Tjeldsund kommune for å utvide de to ordningene til å gjelde hele nye Tjeldsund kommune.

Trygt og godt å bo og leve i Tjeldsund

IBSS mener at det er svært positivt at strategien er klar på at det samiske perspektivet skal ivaretas i helse- og omsorgstjenesten. Vi ser derfor et behov for å utrede mulighetene og interessen for bo- og omsorgstilbud, samt møteplasser, i de samiske bygdene. Videre mener IBSS at samfunnsplanen bør inneholde et strategipunkt om tiltak mot mobbing og samehets.

Skogbruk

IBSS viser til strategipunktet om å oppfordre til utarbeidelse av skogsbruksplaner for å kartlegge og få oversikt over kommunenes ressursgrunnlag, samt punktet om økt aktivitet i skogbruket under arealstrategi. I de siste årene har flere grunneiere i de samiske bygdene solgt skog til skogbruksnæringen, og en stor del av den nedhugde skogen har vært gran som ble plantet for flere tiår siden. IBSS viser til at gran ikke hører naturlig hjemme i våre områder og at den fortrenger andre planter og ressurser som bær. Videre legger gran beslag på beitearealer og gjør ferdsel generelt vanskeligere. IBSS mener også at det er andre tresorter som egner seg bedre til skogbruk enn gran. IBSS er kjent med at flere grunneiere har mottatt beskjed fra Tjeldsund kommune om å plante gran på eiendommer hvor det tidligere har vært granskog. Foryngelsesplikten etter skoglova § 6 medfører

at skogeier skal sørge for tilfredsstillende foryngelse innen 3 år etter hogst. Kommunen har imidlertid stilt krav om tilplanting av gran. IBSS mener at det samfunnsplanen bør inneholde et punkt der kommunen søker å tillate at foryngelse av skog i de samiske bygdene kan skje med andre treslag enn gran.

Krav om konsultasjoner

På denne bakgrunnen ber IBSS om konsultasjoner om samfunnsplanen, der det er av særlig interesse for oss å konsultere om skogsdrift og foryngelse av skog

Behandling:

Synliggjøring av samisk språk: det er tillagt nytt strategipunkt på side 7 under Bærekraftig utvikling av Tjeldsund, under målet «Tjeldsund har gode nærmiljø som er tilgjengelig for alle». Nytt strategipunkt «Fortsette og styrke arbeid med synliggjøring av samisk språk». Det er også lagt til informasjon om synliggjøring av det samiske språket på side 5 under overskriften «Samisk språk og kultur».

Bærekraftig utvikling av Tjeldsund: Innspill om vedlikehold av veier tas til orientering. Innspill om videreutvikling av opplæring i og på samisk tas med som forslag til nytt strategipunkt, og blir politisk behandlet i behandlingen av samfunnsdelen.

Næring og kompetanse: tas til orientering

Trygt og godt å bo og leve i Tjeldsund: punkt om helse- og omsorg tas til orientering. Punkt om mobbing og samehets - Under målet «Tjeldsund skal gi kvalitative og gode tjenester i barnehager og skoler», og strategipunktet «Fokus på inkludering, trivsel og kulturforståelse» er en generell formulering som vil dekke enhver og uansett bakgrunn. Forslag til nytt strategipunkt tas likevel opp til politisk behandling ved behandlingen av samfunnsdelen.

Skogbruk og krav om konsultasjoner: Det ble avholdt en konsultasjon 22 februar 2022, og det ble oppnådd enighet fra begge parter om at saken løses ved enkeltsaker og ikke samfunnsdelen – følgelig ble forslag til nytt punkt til dette temaet trukket. Møtenotat vil følge med saken her.

Grov Skole 1.-2.klasse (22.02.22)

Som følge av innspill fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark (25.januar 2022) ble medvirkningsopplegg for barn på barnetrinnet arrangert ved hjelp av kontaktlærerne på skolene i kommunen.

DET BESTE MED Å BO I GROV:

- AT VI HAR FAMILIE OG VENNER
- AT VI HAR LEKEPLASSER Å LEKE PÅ
- AT VI HAR EN SKOLE I NÆRMILJØET
- AT VI HAR STOR SKOG Å LEKE I
- AT VI HAR EN BARNEHAGE
- AT VI HAR EN GYMSAL Å TRENE OG LEKE I
- AT VI HAR EN SVØMMEHALL
- AT VI HAR FISKEMULIGHETER HELE TIDEN
- AT VI HAR TURMULIGHETER OG TI-PÅ-TOPP
- AT VI HAR FOTBALLBANE OG TRENE PÅ
- AT VI HAR GODE LEKEOMRÅDER I BARNEHAGEN OG PÅ SKOLEN
- AT VI KAN GÅ PÅ SKI LIKE UTENFOR STUEDØRA

- AT VI ØNSKER OSS EN HOPPBASSE I GROVFJORD
- AT VI HAR FJÆRA Å LEKE OG UTFORSKE I
- AT VI KAN HA SKØYTEBANE PÅ VINTEREN
- AT VI HAR MASSE DYR SOM VI KAN LÆRE OM
- AT VI ØNSKER OSS EN STOR SLALOMBASSE
- AT VI HAR MASSE BÆR VI KAN PLUKKE
- PÅ SKOLEN ER DET MANGE SOM PASSER PÅ OSS
- AT VI HAR SFO
- AT DET ER GODE LÆRERE PÅ SKOLEN
- AT DET IKKE ER SÅ STOR SKOLE
- AT VI HAR KYSTKULTURUKE
- AT VI FÅ VÆRE MYE UTE OG GÅ PÅ TUR I SKOLETIDA
- AT VI FÅR TRAMPOLINELAND I GROV
- AT VI FÅR BADELAND MED SVÆRE SKLIER OG HOPP
- AT VI FÅR CURLING- BANE
- AT VI FÅR ZIP-LINE
- AT VI FÅR BOB-SLEIGH
- AT VI FÅR ZOO OG AKVARIUM I HAVET
- AT VI FÅR EN SKISKYTTER-BANE
- AT VI FÅR HARRY POTTER- LAND

Behandling: Spesifikke aktiviteter/tiltak viderefremmes internt.

Nytt strategipunkt under målet *Tjeldsund skal gi kvalitative og gode tjenester i barnehager og skoler*: «Gode lekeområder i barnehager og på skoler»

Nærhet til skole og barnehage er tatt opp som punkt til politisk behandling ved behandling av samfunnsdelen.

under målet «Tjeldsund skal ha gode nærmiljø som er tilgjengelig for alle» vil det være naturlig at man tenker å sikre innspill på følgende måte:

- Strategipunktene «Hensynta tilstrekkelig areal til leke- og grøntområde i arealplanleggingen», «Sikre friluftsområder» og «Oppgradere etablerte nærmiljøanlegg»: AT VI HAR LEKEPLASSER Å LEKE PÅ, AT VI HAR STOR SKOG Å LEKE I

Under målet «Tjeldsund skal ha økt fokus på klima, miljø og energi»:

- Strategipunktet «Ivareta naturen og dens ressurser og liv»: AT VI HAR STOR SKOG Å LEKE I , AT VI HAR FISKEMULIGHETER HELE TIDEN, AT VI HAR FJÆRA Å LEKE OG UTFORSKE I, AT VI HAR MASSE BÆR VI KAN PLUKKE

Under målet Barn og unge skal ha trygge og gode oppvekstvilkår

- Strategipunktene «Kvalitative og gode tjenester i barnehager og skoler» og «Varierte aktivitetstilbud og møteplasser»: PÅ SKOLEN ER DET MANGE SOM PASSER PÅ OSS, AT VI HAR SFO, AT DET ER GODE LÆRERE PÅ SKOLEN, AT VI FÅ VÆRE MYE UTE OG GÅ PÅ TUR I SKOLETIDA (*passer også målet «Det skal tilbys et variert aktivitetstilbud i Tjeldsund som fremmer opplevelse og folkehelse» under strategipunktet «Legge til rette for gode rekreasjons- og naturområder som fremmer folkehelse»*), AT VI KAN GÅ PÅ SKI LIKE UTENFOR STUEDØRA, AT VI HAR FOTBALLBANE OG TRENE PÅ, AT VI HAR EN GYMSAL Å TRENE OG LEKE I